

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تغییرات هزینه و درآمد خانوارهای کشور طی دو سال منتهی به ۱۳۹۸

متوسط هزینه سالانه خانوارهای شهری و روستایی در سال ۱۳۹۸ به ترتیب با افزایش حدود ۲۱ درصدی و ۲۲ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۷ مواجه شده است. درآمد یک خانوار شهری و روستایی نیز در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۷ به ترتیب حدود ۲۴ درصد و ۲۷ درصد افزایش یافته، درحالی که درآمد حقیقی خانوارهای شهری و روستایی در سال ۱۳۹۸ کاهش یافته است. گزارش حاضر با استفاده از اطلاعات مرکز آمار ایران، به بررسی تغییرات هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی کشور و تغییرات سبد هزینه‌ای خانوارها و ترکیب درآمدهای آن از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ پرداخته و در نهایت تغییر درآمد حقیقی برای خانوارهای شهری و روستایی استان تهران را نیز بررسی می‌کند.

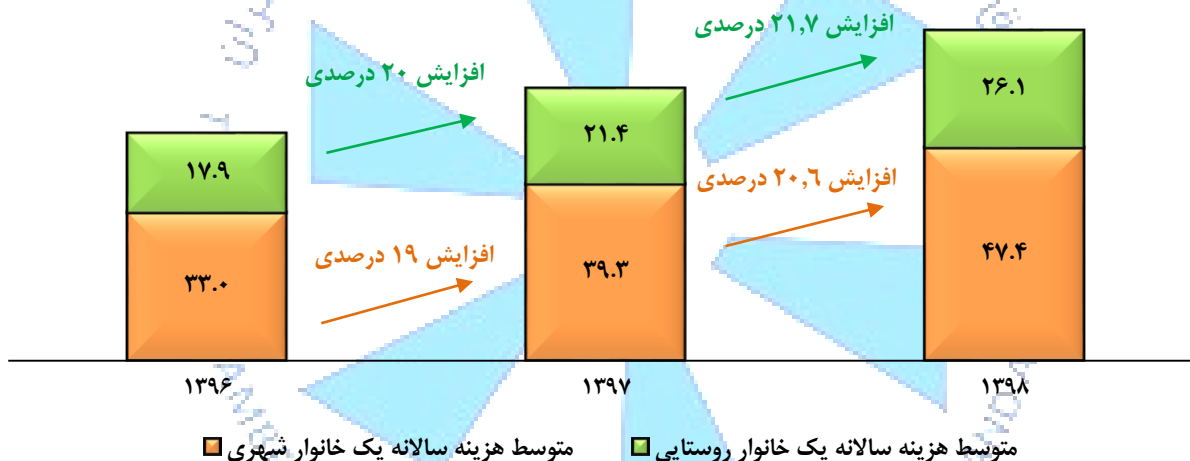
تسکیننده: طاهره کرمی دستایی

تیرماه ۱۳۹۹

بخش هزینه

متوسط هزینه سالانه یک خانوار شهری در سال ۱۳۹۸ حدود ۲۱ درصد نسبت به سال قبل آن افزایش یافته و به ۴۷,۴ میلیون تومان رسیده است. این هزینه برای یک خانوار روستایی در سال ۱۳۹۸ حدود ۲۲ درصد افزایش یافته و متوسط هزینه سالانه یک خانوار روستایی در این سال را به حدود ۲۶ میلیون تومان رسانده است. مقایسه هزینه‌ها از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ نشان می‌دهد که سرعت رشد هزینه در خانوارهای شهری و روستایی در سال ۱۳۹۸ نسبت به دو سال قبل آن افزایش یافته است.

نمودار ۱- روند تغییرات متوسط هزینه سالانه کل یک خانوار بر حسب شهری و روستایی - میلیون تومان

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

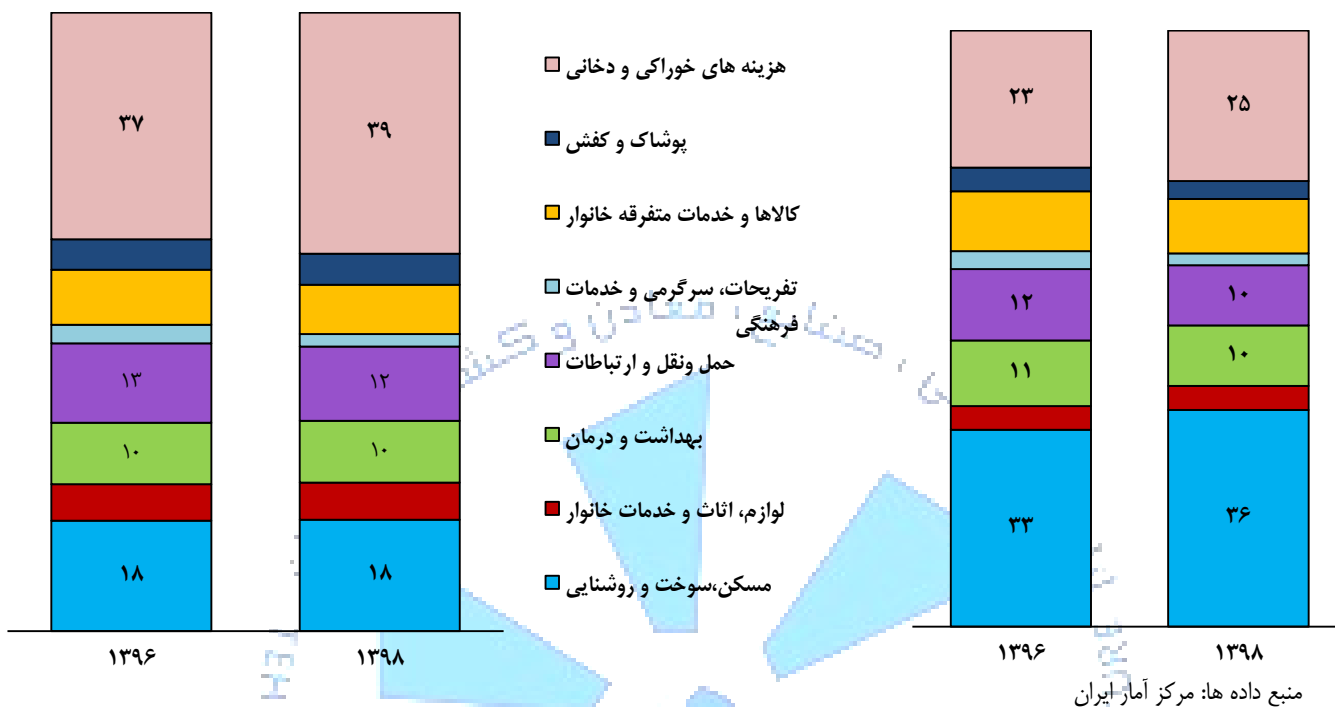
ترکیب هزینه های خانوارهای روستایی و شهری

بررسی سبد هزینه خانوارهای شهری و روستایی در سال ۱۳۹۸ و مقایسه آن با سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد، هزینه مسکن، سوخت و روشنایی در خانوارهای شهری از ۳۳ درصد در سال ۱۳۹۶ به ۳۶ درصد در سال ۱۳۹۸ رسیده، در حالیکه این اقلام هزینه‌ای در خانوارهای روستایی تغییر چندانی نداشته است. سهم هزینه‌های خوراکی و دخانی در سبد هزینه خانوارهای روستایی نسبت به خانوارهای شهری بیشتر بوده و در سال ۱۳۹۸ در خانوارهای روستایی هزینه خوراکی و دخانی حدود ۳۹ درصد سبد هزینه‌ای را تشکیل داده است. در خانوارهای شهری در سال ۱۳۹۸ هزینه خوراکی و دخانی ۲۵ درصد از سبد کل هزینه را تشکیل داده که نسبت به سهم سال ۱۳۹۶ (۲۳ درصد) افزایش یافته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

نمودار ۳- تغییر در ترکیب سبد هزینه سالانه یک خانوار روستایی (درصد)

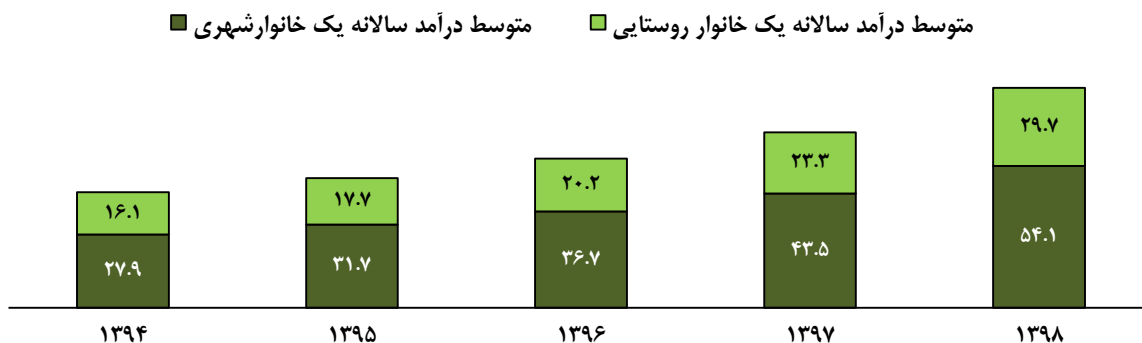
نمودار ۲- تغییر در ترکیب سبد هزینه سالانه یک خانوار شهری (درصد)

بخش درآمد

متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری در سال ۱۳۹۸ حدود ۵۴ میلیون تومان بوده است (تقریباً ۱,۸ برابر درآمد خانوار روستایی در این سال) که این درآمد نسبت به سال ۱۳۹۷ حدود ۲۴ درصد افزایش یافته است. متوسط درآمد سالانه در خانوارهای روستایی در سال ۱۳۹۸ حدود ۲۷ درصد نسبت به سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

نمودار ۴- روند تغییرات متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی از سال ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۸ (درصد)

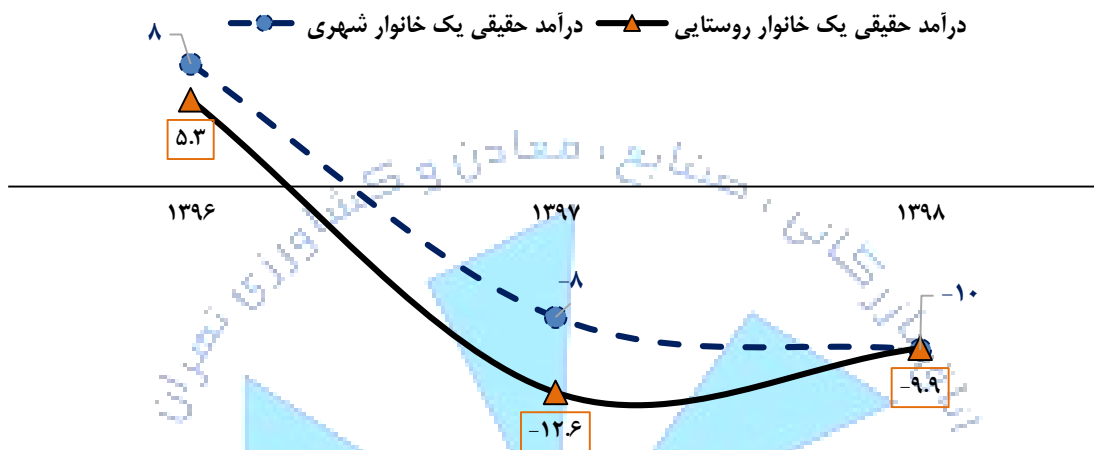

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

معاونت بررسی های اقتصادی

بررسی روند رشد واقعی درآمد سالانه از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ نشان می دهد که درآمد واقعی خانوارهای شهری و روستایی در سال ۱۳۹۷ کاهش شدیدی را نسبت به سال ۱۳۹۶ تجربه کرده است. پس از آن، در سال ۱۳۹۸ نیز کاهش درآمد واقعی خانوارهای شهری و روستایی ادامه یافته اما اندکی از سرعت آن کم شده است.

نمودار ۵- نرخ رشد واقعی درآمد سالانه - درصد

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

ترکیب درآمد خانوارهای شهری

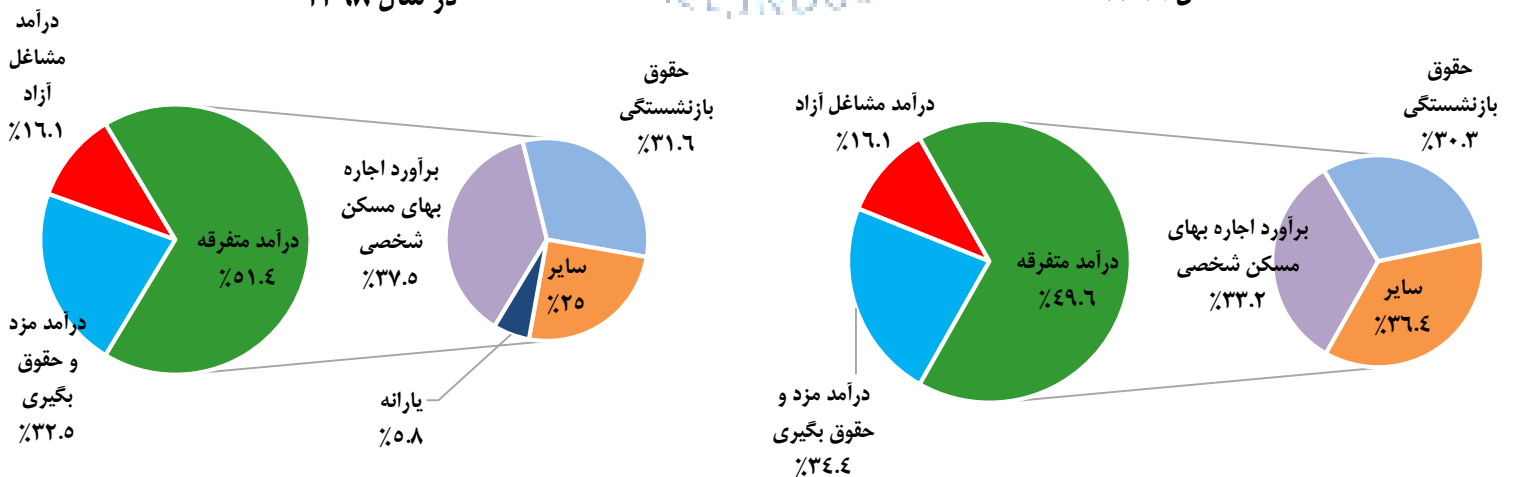
ترکیب درآمد خانوارهای شهری در نمودارهای ۵ و ۶ برای سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ نشان می دهد، سهم درآمدهای مزد و حقوق بگیری این خانوارها در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۶، کاهش یافته و در مقابل سهم درآمدهای متفرقه، افزایش یافته است. در میان درآمدهای متفرقه سهم اجاره بهای مسکن شخصی از ۳۳ درصد در سال ۱۳۹۶ به ۳۷ درصد در سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است.

نمودار ۶- ترکیب متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری در

سال ۱۳۹۶

نمودار ۷- ترکیب متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری

در سال ۱۳۹۸

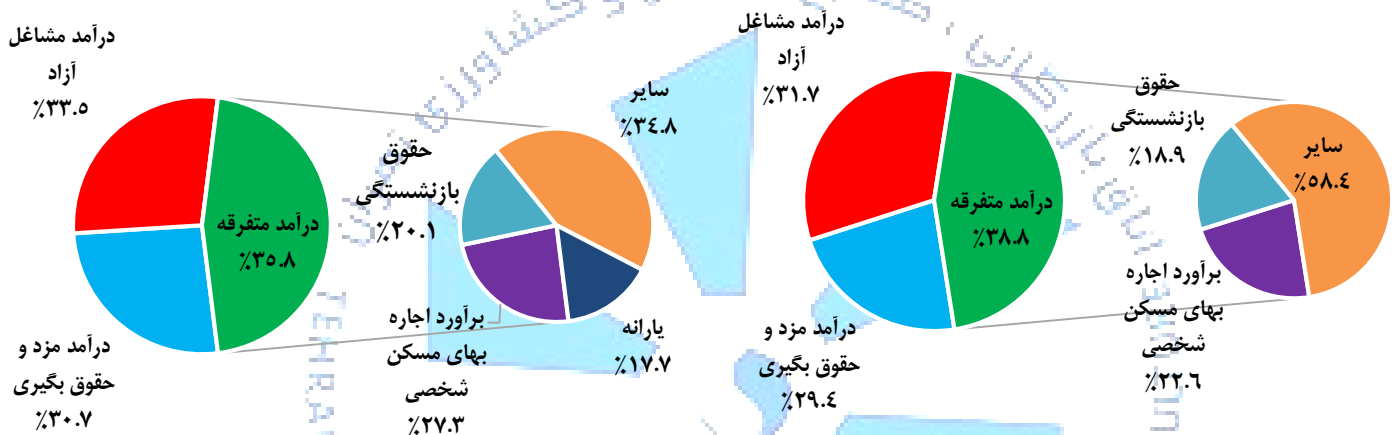
منبع داده ها: مرکز آمار ایران

ترکیب درآمد خانوارهای روستایی

مقایسه ترکیب درآمد خانوارهای روستایی در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ نیز نشان می‌دهد سهم درآمدهای مشاغل آزاد و مزد و حقوق بگیری در میان خانوارهای روستایی در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است. در میان درآمدها متفرقه خانوارهای روستایی نیز درآمد اجاره بهای مسکن شخصی در سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است.

نمودار ۹- ترکیب متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی در سال ۱۳۹۸

نمودار ۸- ترکیب متوسط درآمد سالانه یک خانوار روستایی در سال ۱۳۹۶

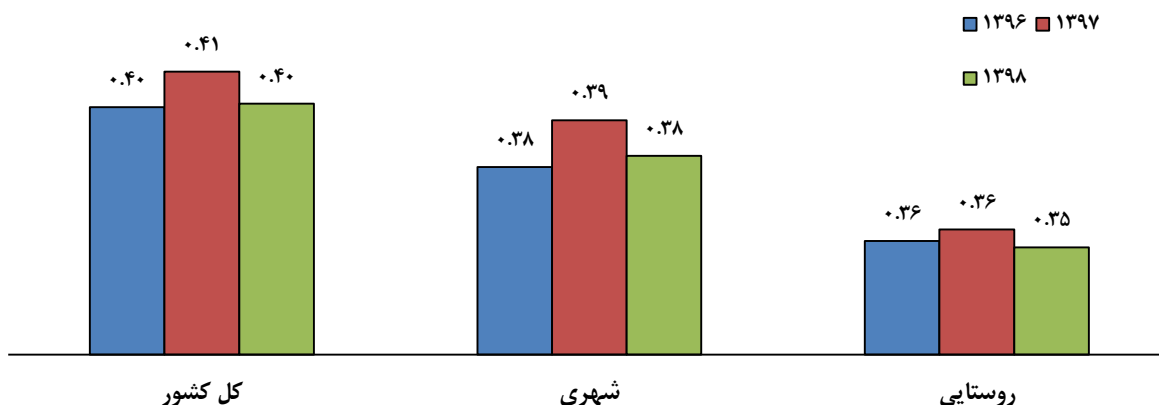

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

ضریب جینی

بررسی ضریب جینی خانوارهای شهری و روستایی طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ نشان می‌دهد که نابرابری درآمد در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ در خانوارها بیشتر شده و در سال ۱۳۹۸ این نابرابری اندکی بهبود یافته است.

نمودار ۱۰- ضریب جینی خانوارهای شهری و روستایی

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

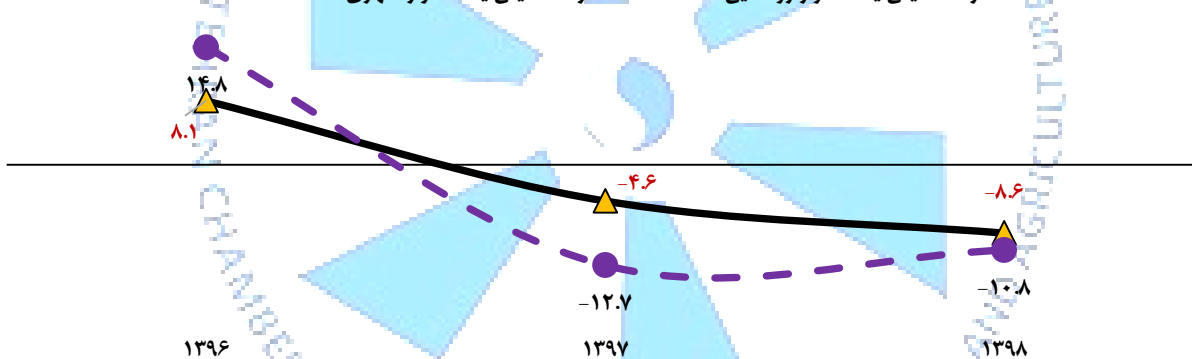
هزینه و درآمد خانوارهای استان تهران

در سال ۱۳۹۸، متوسط هزینه سالانه یک خانوار شهری در استان تهران حدود ۷۳ میلیون تومان و یک خانوار روستایی حدود ۳۵ میلیون تومان بوده است که به ترتیب نسبت به هزینه سال ۱۳۹۷، افزایش ۲۴،۴ درصدی و ۲۶،۶ درصدی داشته‌اند.

متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی در سال ۱۳۹۸ به ترتیب معادل ۸۱،۳ میلیون تومان و ۴۲،۲ میلیون تومان بوده است. محاسبه درآمد واقعی خانوارهای استان تهران نشان می‌دهد، درآمد واقعی خانوارهای شهری و روستایی این استان از سال ۱۳۹۷ روند کاهشی داشته بطوریکه در سال ۱۳۹۷ خانوارهای شهری با کاهش ۴،۶ درصدی و خانوارهای روستایی با کاهش ۱۲،۷ درصدی در درآمد واقعی خود مواجه شدند. در سال ۱۳۹۸ روند کاهشی درآمدهای واقعی خانوارها ادامه یافته اما از سرعت آن اندکی کاسته شده است.

نمودار ۱۱- نرخ رشد واقعی درآمد سالانه استان تهران-درصد

درآمد واقعی یک خانوار روستایی (خط چین) درآمد واقعی یک خانوار شهری (خط صاف)

منبع داده ها: مرکز آمار ایران

درآمد واقعی خانوارهای استان تهران نیز مانند درآمد واقعی خانوارهای شهری کل کشور در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال قبل از آن کاهش یافته است، اما کاهش درآمد واقعی خانوارهای شهری استان تهران کمتر از کاهش درآمد خانوارهای شهری کل کشور بوده و کاهش درآمد واقعی خانوارهای روستایی استان تهران نیز بیشتر از کاهش درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور است.

